

Mededelingen over Nederlandse wolzwevers, waarbij een nieuwe soort voor onze fauna (Diptera, Bombyliidae)

door

B. VAN AARTSEN

ABSTRACT. — Communications on Dutch Bombyliidae, including a species new to the fauna, viz *Bombylius medius* (Linnaeus).

In 1963 verscheen in de serie Wetenschappelijke Mededelingen van de K.N.N.V. een deeltje van de hand van V. van der Goot waarin o.a. een overzicht van de Nederlandse wolzwevers (Bombyliidae) gegeven wordt. Sinds enkele jaren ben ik me voor deze zeer fraaie vliegen gaan interesseren en kan nu wat aanvullingen geven op de gegevens van Van der Goot.

Phthiria pulicaria (Mikan). Deze soort trof ik bij Overveen in 1974 eind mei in de duinen zeer algemeen aan. De kleine diertjes zijn moeilijk te vangen, maar als men zijn vangnet op de grond legt, gaan ze er graag opzitten en zijn dan uiteraard eenvoudig te verschalken.

Bombylius medius (Linnaeus). Fauna nov. spec. Van der Goot neemt deze soort in zijn determinatietabel op en zegt erbij „misschien in Nederland”. Zij is bekend uit de omliggende landen België en Duitsland. Er bleek inderdaad tussen mijn serie van *Bombylius discolor* (Mikan), waar *medius* uiterlijk veel op lijkt, een drietal exemplaren te zitten en wel van Cadier, 18.V.1971 en Bemelen, 12.VI.1972 en 18.VI.1976. De beharing op de buik is lichtbruin, in tegenstelling tot *discolor* die een zwarte buikbehang heeft. Maar ook de beharing op de bovenzijde van het achterlijf is duidelijk lichter.

Hemipenthes morio (Linnaeus). Deze fraaie vlieg kan plaatselijk en dan vooral in de duinen algemeen voorkomen. In 1979 vloog ze met duizenden in de Amsterdamse waterleidingduinen.

Thyridanthrax fenestratus (Fallén). Van der Goot schrijft dat deze prachtige bombylide na 1900 slechts drie maal is gevonden, namelijk in Brunssum, Laren (N.H.) en Hilversum. Gelukkig kan ik nu heel wat optimistischer geluiden laten horen. Bij Oldebroek vliegt ieder jaar een grote populatie op een heideterrein, met daartussen eveneens talrijk de al even fraaie *Exoprosopa capucina* (Fabricius). Maar ook bij Nunspeet, Elspeet en Leuvenum ving ik *Th. fenestratus*, daar echter slechts in enkele exemplaren.

Thyridanthrax afer (Fabricius) is in de duinen van Walcheren en Vogelenzang een gewone verschijning. Ook op een oud buiten bij Bentveld trof ik de soort in aantal aan.

Villa paniscus (Rossi). Deze soort vloog in de Amsterdamse waterleidingduinen in juli 1978 dicht bij de laatste duinenrij met honderden. Ook een aantal paartjes in copula werden waargenomen, evenals de baltsvlucht van de mannetjes. In de duinen van Walcheren vang ik de soort eveneens regelmatig.

Villa hottentotta (Linnaeus). Van der Goot zegt dat de soort uit ons land is vermeld, maar dat de determinaties twijfelachtig zijn. In mijn collectie bevinden zich echter drie exemplaren (één van Katwijk en twee van Valkenisse) die zonder meer aan de beschrijving voldoen.

LITERATUUR

Goot, V. S. van der, 1963. Tweevleugelige insekten - Diptera. De snavelvliegen - Rhagionidae, viltvliegen - Therevidae, mugvliegen - Cyrtidae en wolzwevers - Bombyliidae van Nederland. — *Wet. Meded. kon. ned. natuurh. Veren.* 46: 1-19.

Travertin 34, 8084 EH 't Harde.

DAGVLINDERWAARNEMINGEN VAN SCHOUWEN. Op 10.V.1980 vloog in mijn tuin een ♂ van *Anthocharis cardamines* (Linnaeus). Ik had de soort sinds 1975 niet meer gezien, ook toen overigens slechts één exemplaar.